

ZOOM, 21. 03. 2022

ZADEVA: Zapisnik 2. srečanja koordinatorjev za Sinodo

Število udeležencev: 68

Po uvodnem pozdravu in molitvi je sledil nagovor Albine Linasi, ki je kot laikinja aktivna v pastoralni zvezi Pastir.si. Rdeča nit njenega nagovora je bilo sodelovanje.

Sledila je podelitev primerov dobrih praks glede sinodalnega procesa, ki so ga do sedaj prepoznale posamezne župnije naše škofije.

Župnija Polzela

Najprej je dogajanje v župniji Polzela predstavila koordinatorica njihove župnije, gospa Andreja Lesjak.

V njihovi župniji so se najprej srečali koordinatorji in se spraševali: kako poživiti in povezati občestvo, ga nagovoriti. Zavedajo se, da smo si ljudje zelo različni in nas veselijo različne stvari, zato jim izziv predstavlja kako ustreči različnim okusom. Temelj iskanja novih poti je oznanilo Jezusa Kristusa - evangelij.

Odločil so se za naslednje korake:

1. Nagovorili bomo nedeljske vernike. To so storili preko vprašanj, ki so jih zapisali na tri kartice in jih v razmaku 14 dni delili po svetih mašah. Verniki so jih lahko vračali v pripravljene košarice pri izhodu iz cerkve. Prav tako so verniki lahko odgovarjali na vprašalnike, ki so jih objavili na njihovi spletni ter Facebook strani.
2. Srečali so se z voditelji posameznih skupin v njihovi župniji, jih nagovorili in jih spodbudili, da v svojih skupinah izvedejo vsaj kakšno srečanje s sinodalno vsebino. Pripravili so jim tudi vprašalnik, ki ga bodo razdelili članom skupin in jim bodo dali povratne informacije.
3. Načrtujejo izvedbo župnijskega sinodalnega dneva, kjer bi radi vsa spoznanja, ki so jih pridobivali v zgornjih dveh fazah, preudarili in oblikovali v župnijski zapisnik.

Župnija Šmarje pri Jelšah

Gospa Marjana Skale, je povedala, da se sestaja odbor za sinodo skupaj z g. župnikom na 14 dni. Izobražujejo se o sami Sinodi, iščejo skupne točke in izhodišča, kako v župniji sinodalno delovati. Pripravljajo vprašanja, ki jih preko župnijskih oznanil Šmarski zvonček in spletne strani (anketni vprašalnik) postavljajo župljanom, nedeljnikom, staršem na sestankih veroučencev in tako skušajo zajeti čim širši krog ljudi. Prav velikega odziva z odgovori še ni, vendar ne obupujejo.

V različnih že obstoječih delujočih skupinah v župniji kot so ŽPS, Župnijska Karitas, mladi, bralci Božje besede, cerkveni pevski zbor - izvajajo delavnice na že znane sinodalne teme in odzivi sodelujočih so dobri.

Kako priti do oddaljenih?

V župnijah Šmarje pri Jelšah, Sladka Gora in Kristan vrh pripravljajo v mesecu oktobru sveti misijon, ker želijo, da bi vse tri župnije hodile skupaj. Med blagoslovi hiš v novoletnem času so naši duhovniki, vsaki družini podelili knjižico z Evangelijem po svetem Luku - »Skupaj na poti« ter tako vabili na priprave za Sveti misijon. Tako so se srečevali tudi z oddaljenimi, se z njimi pogovarjali in jim prisluhnili. V postnem času se ob sredah ob 18.00 uri kot občestvo zbirajo v župnijski cerkvi ob prebiranju in poslušanju Božje besede – odlomki iz Lukovega evangelija.

Gospa Marjana je zaključila z mislijo: »Naše spoznanje do sedaj je, da želimo hoditi »SKUPAJ PO POTI«, ker se tako tkejo nove in globlje vezi, se učimo drug od drugega in tako krepimo naše skupno poslanstvo s pomočjo Svetega Duha.«

Župnija Mozirje

Koordinatorica Andreja Gumzej je povedala, da so v župniji Mozirje izpeljali srečanja članov skupin in župnijskih sodelavcev na osnovi gradiva za sinodo, ki ga je pripravila Škofija Celje.

Trenutno so v fazi zbiranja odzivov nedeljnikov – odgovore na vprašanja lahko oddajo v pisni obliki v posebno skrinjico v cerkvi ali rešijo spletni vprašalnik. Na osnovi analize odgovorov bodo načrtovali nadaljnje dejavnosti.

V teh tednih potekajo tudi priprave na medžupnijski sinodalni dan, ki bo 24. aprila 2022. V priprave so vključeni predstavniki vseh štirih župnij (Mozirje, Šmihel nad Mozirjem, Šmartno ob Dreti in Rečica ob Savinji), saj bodo vse župnije sodelovale najprej pri slovesni sveti maši, nato pa v zabavnem programu, namenjenem spoznavanju in poglobljanju vezi med župljani.

Župnija Celje - sv. Danijel

Dogajanje v stolnici je predstavila koordinatorica, gospa Bernardka Radej. Vsako postno soboto ob 18.00 imajo postne nagovore, ki jih pripravljajo različni duhovniki znotraj škofije. Teme nagovorov so: Skupaj na poti učenčevstva v odprtosti Svetemu Duhu, spreobrnjenje in gorečnost, misijonska cerkev, biti s Kristusom in občestvo.

Poleg sinodalnih vprašalnikov (tako v spletni, kot tudi fizični obliki), je znotraj občestva zaokrožil seznam potreb po sodelavcih na različnih področjih dela v župniji, ki temelji na treh stebrih – oznanjevanje, liturgija in dobrodelnost. Župljane na ta način vabimo, da se nam pridružijo in s svojimi talenti pomagajo oblikovati našo skupnost.

Znan je datum župnijskega sinodalnega dne z naslovom »Skupaj na poti«, ki bo v soboto 02. 04. 2022 ob 15.00.

Pogovor po skupinah v podsobah

Po končanih predstavitev primerov dobrih praks, je sledil pogovor v podskupinah. Iztočnice za pogovor so bile:

- Kaj nam je do sedaj uspelo narediti? Kje smo na poti sinode?
- Kaj je najbolj delovalo? Ali so mi kateri primeri, ki sem jih videl v pomoč in bi bili uporabni tudi v moji župniji?
- Kaj so še vedno ovire na naši poti? Kje bi potrebovali pomoč?

Skupina 1

Župnije prve skupine so s sinodo seznanili in jo predstavili vsaj članom župnijskega pastoralnega sveta. Ugotavljajo, da je veliko odvisno od duhovnika, ki lahko sam proces pospeši z vključevanjem sinode v pridige in nagovarjanju nedeljnikov pri sveti maši. V nekaterih župnijah so pripravili vprašalnike in jih preko različnih kanalov širijo do ljudi – kot primer so izpostavili, da preko veroučencev dosežemo njihove starše. Postni čas ponekod izkoristijo za tedenska postna srečanja s predavanjem in pogovorom v manjših skupinah. Večina jih že razmišlja o izvedbi župnijskega sinodalnega dne.

Kot primer dobre prakse navajajo povezovanje koordinatorev, povezovanje z drugimi župnijami in izvedbo sinodalnega izleta s piknikom.

Največjo oviro prepoznavajo v nezainteresiranosti duhovnika.

Skupina 2

Večina udeležencev druge skupine je še v začetni fazi – predstavili so sinodo obstoječim župnijskim skupinam. Ponekod se po predstavitvenem sestanku že redno srečujejo (na 14 dni) in se znotraj skupin pogovarjajo o stanju v župniji (kaj bi v župniji izboljšali, kaj imajo dobrega).

Kot primer dobre prakse prepoznavajo spletno anketo in kartic z vprašanji, izvedbo župnijskega sinodalnega dne, predstavitev delujočih skupin, izvedbo misijona, izvedbo križevega pota za birmance skupaj s starši in botri.

Skupina kot največje ovire prepoznava nedelovanje (nefunkcioniranje) skupin, nezainteresiranost duhovnika, strah in nezaupanje.

Sprašujejo tudi, kako v mali župniji ustanoviti župnijski pastoralni svet, ki bo služil svojemu namenu?

Skupina 3

V večini župnij tretje skupine je že živahno, po začetnih sestankih in predstavitev sinode so se pričele aktivnosti kot so skupno romanje, križev pot, duhovne vaje, koncerti in ostala druženja, ki ponekod sežejo preko meja domače župnije.

Kot oviro so izpostavili sestanke preko zooma.

Skupina 4

Udeleženci četrte skupine so večinoma v začetni fazi v kateri s sinodo seznanjajo obstoječe župnijske skupine (večinoma preko aplikacije zoom). Ponekod so že pripravili predloge, ki jih bo obravnaval ŽPS, obenem pa načrtujejo župnijski sinodalni dan (predvideno po Veliki noči). Eden od udeležencev je izpostavil, da jim je v njihovi župniji tekom procesa sinode uspelo

prebuditi ministrantsko službo. Povedali so tudi, da so nekatere dekanije že izvedle sinodalno zoom srečanje.

Ob primerih dobrih praks so izpostavili obiskovanje duhovnika družin; postna romanja do podružnic na katera pridejo tudi oddaljeni (1-2 ure dolgi pohodi na katerih ljudje pripravljajo "okrepčilne postaje"); organizacija srečanj za ostarele, o sinodi duhovnik spregovori v vsakem oznanilu, kjer je bila oznanjena tudi pobuda k izpolnjevanju spletnega vprašalnika škofije; pobude k zagonu novih skupin, ki še ne delujejo (npr. biblična, mladinska, otroški pevski zbor, molitvena skupina...).

Glavne ovire, ki jih prepoznavajo udeleženci te skupine so pasivno in mlačno občestvo; izziv kako privabiti oddaljene; neaktivnost in ne vključenost mladih; občestvo temelji na nekaj družinah, ki so pripravljene narediti nekaj več.

Podana je bila pobuda k vsebinski dopolnitvi ankete na škofiji.

Skupina 5

Predstavniki župnij pete skupine so zapisali, da so po predstavitvi sinode aktivnim skupinam v župniji in ŽPS, ponekod skupine že nadaljevale z obravnavo posameznih vidikov sinode in tako iščejo poti, kako bi sinodo aktivno živeli v župniji. Kjer so pripravili spletne in papirnate ankete opazajo, da je zaenkrat odziv slab. V več župnijah se pripravljajo na izvedbo župnijskega sinodalnega dne.

Kot primer dobre prakse je bila izpostavljena gostoljubnost. Zelo pomembno je vključevanje vseh ljudi, zato so v Celju aktivirali ekipo ljudi za dobrodošlico, ki ljudi pozdravi pred in po sv. maši, obenem jih povabijo na župnijski sinodalni dan in k reševanju ankete o sinodi. Ob nedeljah po maši ob 10.00 imajo pred cerkvijo pogostitev s klepetom ob kavi in pecivu.

Izpostavili so tudi pomembnost osebni nagovor ljudi; obiskovanje ljudi v domovih starostnikov in pogovor z njimi (sam dobiš več kot daješ) - veseli so obiska in se pogovarjajo tudi o temah, ki jih lahko mi odpiramo (kakšno Cerkev in župnijo sanjamo/si želimo); vključevanje staršev otrok veroučencev in nedeljnikov (ob programu za otroke je še program za starše) in družabna srečanja in povezovanje župljanov (tudi starejših).

Kot glavne ovire skupina prepozna:

- Prevelika pričakovanja - kako bomo vse naenkrat spremenili, tudi z majhnimi koraki, moramo biti zadovoljni
- Vključiti vse skupine ljudi - nikar ne pozabimo najbolj ranljivih (ločeni, neporočeni pari, vdovci, ostareli)
- Aktivirati moramo laike, ki bodo pripravljene sodelovati v dejavnostih (tudi nedeljniki le pridejo k maši, potem želijo ,da se jih pusti pri miru).
- Včasih je ovira tudi domači duhovnik, ki ne more spustiti ničesar iz svojih rok, ker misli, da lahko le on primerno in prav naredi - tako odžene še tistih nekaj zavzetih laikov.
- Veroučna kateheza, ki jo izvajajo katehisti (laiki in posvečene osebe) se prilagaja duhu časa in mnogi so tudi strokovno usposobljeni, vendar še vedno "odpade" veliko mladih in otrok, le redki med njimi pa se kasneje tudi vrnejo v Cerkev (zakramenti, otroci).

Zaključili so z mislijo, da si želijo še kakšnega takšnega srečanja (z vsebinskim duhovnim delom in primeri dobrih praks za koordinatorje).

Skupina 6

Udeleženci šeste skupine so večinoma v začetni fazi v kateri potekajo predstavitve sinode župnijskim sodelavcem, aktivnim skupinam in članom ŽPS. Ponekod so uspeli pregledati stanje v župniji in pričeli z načrtovanjem nadaljnjih korakov.

Kot primere dobre prakse prepoznavajo pripravo anketnih vprašalnikov; spregovoriti o sinodi tudi v tiskanih medijih (župnijski list, Interno vaško glasilo) in preko spleta (FB, župnijske spletne strani); druženja izven sv. maš (romanja, pohodi, pikniki, razne župnijske delovne akcije,...)

Glavne ovira, ki jo skupina prepoznava so prevelika pričakovanja in nezavzetost duhovnika (starejši težje vse spremljajo in sodelujejo na vseh ravneh - splet).

Skupina 7

Po predstavitvi sinode so aktivne skupine pričele s srečanji.

Kot primer dobre prakse skupina prepoznava predstavitev sinode pri svetih mašah širšemu občestvu s strani župnika in koordinatorjev, vprašalniki v cerkvi in na spletni župnijski strani. Menimo, da so srečanja za starše veroučencev vstopno mesto do oddaljenih. Predlagamo sodelovanje z občino in dostop do javnega medijskega prostora (radio, glasila...).

Kot glavno oviro prepoznavamo COVID, ki še vedno vpliva na okrnjenost delovanja skupin. Prepoznavajo, da je tudi manj elana za vključevanje v župniji.

Zapisali so, da jih ZOOM srečanja bogatijo in jim pomagajo ozaveščati, da niso sami na tej poti, saj je marsikatera župnija zaspala. Hvaležni so tudi za škofijsko sinodalno stran.

Skupina 8

V osmi skupini so ponekod s sinodalnim dogajanjem še povsem na začetku, drugod je že bolj živahno in se kažejo novi izzivi pri sodelovanju. V bolj živih župnijah so se lotili zastavljanja vprašanj preko župnijskih oznanil in spletne ankete, kje se vidijo v cerkvi, kaj jim preprečuje, da se ne pridružijo v katero izmed delujočih skupin v cerkvi; priprave na Sveti misijon treh župnij "Skupaj na pot"; zbiranje občestva v postnem času ob molitvi križevega pota in branja odlomkov Božje besede (Lukovega evangelija). Vzpodbudni so tudi prvi odzivi nekaterih vernikov, da lahko izrazijo svoje mnenje in sploh pričnejo razmišljati o sodelovanju v cerkvi.

Kot primer dobre prakse skupina prepoznava molitve za sinodo pri vsaki sveti maši, kartice z vprašanji - za spodbudno sodelovanje mlajših, molitev rožnega venca pred vsemi sv. mašami, skupne delovne akcije (primer: urejanje župnijske okolice), župnijska romanja, obravnavanje sinodalnih tem med člani delujočih skupin v župniji (ŽPS; Karitas, pevci, bralci Božje besede...).

Glavne ovire vidijo v dejstvu, da ni mladih v cerkvi; v nezainteresiranosti duhovnika; v nepripravljenosti mlajše in srednje generacije za sodelovanje; izziv predstavlja tudi način, kako priti do oddaljenih.

Skupina 9

Župnije devete skupine so še na začetku sinodalne poti.

Kot primer dobre prakse predlagajo, da ob kakšni sinodalni temi povabijo gosta, ki je strokovnjak za določeno področje (primer: terapevt predstavi odnose).

V skupini prepoznavajo več ovir. Vidijo in želijo si, da bi lahko bili bolj sinodalno aktivni, a ne zmorejo pristopati do skupin, ker so sami brez podpore duhovnika.

Skupina 10

Sinodalni proces je odvisen od župnije do župnije. Do ljudi se večinoma prihaja preko že obstoječih skupin (npr. starši veroučencev).

Nekaj primerov dobre prakse je bilo že vzpostavljenih v času pred korono. V eni izmed župnij bi obnovili pasijon, kot skupni dogodek

Ena izmed ovir na poti sinodalnega procesa je obdobje samozadostnosti v katerem ni več sodelovanja med ljudmi. Sinoda je tek na dolge proge, ne, da bi sedaj “eksplozirali”, je proces.

Skupina 11

Prvi koraki so narejeni. Kjer župniki upravljajo več župnij, je še večji izziv. Opravljeno delo: srečanje ob materinskem dnevu, oblikovanje razširjenega sveta za sinodo, skupine se srečujejo (npr. zakonska, mladi), priprave na oratorij, priprava na delitev anket, kartic, v nekaterih skupinah že seznanili z delom.. Tudi zaradi korone so skupine zastale in počasi vse obujamo in širimo. Odzivi so zaenkrat dobri, toda potrebnega bo veliko dela in vztrajnosti.

Kot dobre so se izkazale fizične akcije-obnove cerkva, čiščenje okolice, tudi pomoč za Ukrajino.

Kot glavni oviri prepoznavajo vztrajnost in čas, ki ga vsem primanjkuje. V župnijah, kjer niso tako računalniško spretni je potrebno najti ljudi, ki bodo pomagali. Starejši pogrešajo mlade, ki jih je težko pritegniti v delovanje.

Skupina je zaključila z mislijo, da je sinoda tek na dolge proge. Je klic cerkve, da stopimo skupaj laiki in duhovniki skupaj.

Skupni povzetek skupin

Dogajanje po župnijah je zelo različno. Nekatere so še čisto na začetku sinodalnega procesa, medtem ko so druge že zaključile obravnavo gradiva znotraj aktivnih skupin. S pomočjo anket v pisni ali elektronski obliki sedaj ponekod že zbirajo odzive nedeljnikov in se pripravljajo na fazo oddaljenih. V več župnijah že pripravljajo župnijski sinodalni dan in z različnimi aktivnostmi (sinodalni postni nagovori, križev pot, priprava misijona) obujajo življenje v župniji.

Kot primer dobre prakse je najpogosteje izpostavljeno:

- deljenje spletnih in papirnih anket,
- obiskovanje in srečevanje duhovnika z družinami in ostalimi verniki,
- obuditev župnijskih romanj,
- vključevanje sinode v pridige in v vse župnijske medije (tiskane in spletne)
- skrb za gostoljubnost (vzpostavitev skupine za dobrodošlico, ki nagovarja ljudi pred in po sveti maši),
- organizacija župnijskega sinodalnega dne.

Kot glave ovire so udeleženci izpostavili:

- nezavzetost duhovnika (nepripravljenost za spremembe, nepripravljenost spustiti iz rok in predati laikom),
- pasivno občestvo (nepripravljenost na prevzemanje služb),
- prevelika pričakovanja,
- pomanjkanje mladih,
- samozadostnost.

Naslednji koraki in obvestila

Udeležence se je povabilo k rednemu spremljanju Škofijske spletne strani (anketni vprašalnik in primeri kartic). V mesecu maju se načrtuje izvedba dekanjskih sinodalnih dnevov. O tem bodo obveščeni tudi dekani, ki bodo skupaj z ožjo ekipo sodelavcev načrtovali koncept srečanja. Menimo, da je najbolj smiselno, da se dekanjski sinodalni dan pripravlja v dekanijah (dekan in duhovniki s svojimi sodelavci) in ne v Tajništvu. Seveda lahko tudi vedno pomagamo pri načrtovanju ali v delu izvedbe.

Opozorili smo jih tudi na načrtovanje zapisa župnijskega in dekanjskega poročila o sinodalnem dogajanju – predstavili bi ga na naslednjem skupnem srečanju. Na Tajništvo ga bo potrebno oddati do konca junija.

V mesecu juniju se načrtuje tudi Škofijski sinodalni dan.

Zapisal:

Klemen Klemen